

UITSpraak 21 – 526

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van [naam], appellante,

tegen

de Examencommissie [X], verweerder.

Procesverloop

Op 6 september 2021 heeft de studentendecaan namens appellante verzocht om een voorziening te treffen in verband met de beperkingen die appellante als gevolg van haar [X] ondervindt bij het gebruik van het Engels in het onderwijs en bij tentaminering. De gevraagde voorzieningen bestaan eruit dat om appellante in staat wordt gesteld tijdens de tentamens, waarbij de vragen in de Engelse taal worden gesteld gebruik te maken van een Engels/Nederlands woordenboek en om haar daarvoor dan 20 minuten extra tijd per uur te geven. Verder is verzocht om voor de vakken waarbij de beoordelende docent de Nederlandse taal beheerst, appellante toe te staan de opdrachten in het Nederlands in te leveren en de tentamenvragen in het Nederlands te beantwoorden.

Bij besluit van 11 oktober 2021 heeft verweerder het verzoek om een voorziening te treffen afgewezen.

Op 16 oktober 2021 heeft appellante tegen dit besluit administratief beroep bij het College ingesteld. Zij heeft de voorzitter van het College daarbij verzocht een voorlopige voorziening te treffen.

Op 10 november 2021 heeft de voorzitter bij wijze van voorlopige voorziening bepaald dat appellante bij het tentamen op 11 november 2021 van het vak [X] gebruik mag maken van een woordenboek Engels-Nederlands. Zij krijgt tevens 20 minuten per uur extra tijd voor het maken van dit tentamen. De antwoorden dienen door haar in het Engels gegeven te worden.

Uitspraak

21-526

Blad 2/14

Op 12 november 2021 heeft verweerder contact gehad met appellante om te onderzoeken of een minnelijke schikking mogelijk was. Dit heeft niet tot een minnelijke schikking geleid.

Op 15 november 2021 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op 17 november 2021 tijdens een hoorzitting van een kamer uit het College. Appellante was bij de zitting aanwezig, samen met haar vader. Namens verweerder waren bij de zitting aanwezig [namen], voorzitter respectievelijk lid van de examencommissie.

Overwegingen

1 – De gronden van het beroep

Appellante is het niet eens met het bestreden besluit. Zij wil in verband met haar [X] graag gebruik maken van een woordenboek tijdens de tentamen, waarbij de vragen in het Engels worden gesteld. Daarvoor wil zij graag 20 minuten extra tijd hebben om de woorden in het woordenboek op te kunnen zoeken. Ook wil zij graag de opdrachten in het Nederlands inleveren en de tentamenvragen in het Nederlands beantwoorden.

De Engelse taal vormt een taalbarrière voor appellante bij het begrijpen van de tentamens en het maken van opdrachten. Zij kan daardoor haar kennis en inzicht bij de vakken minder goed laten zien. Appellante beschikt over een [X]-diploma en wordt daarmee verondersteld in overeenstemming met artikel 2.8 van de OER de Engelse taal te beheersen waarin het programma wordt onderwezen en getoetst voldoende te beheersen. In de OER staat nergens aan welk niveau het Engels bij de masteropleiding moet voldoen. Het gebruik van een woordenboek heeft geen invloed op de exameneisen die zijn gesteld.

Bovendien geeft de OER de Examencommissie ruimte om een andere taal te gebruiken bij de eindschrijving. Dit zou daarom volgens appellante ook moeten gelden voor de andere tentamens. Appellante wijst ook op de kritiek die er is op het Engelstalige onderwijs. Een Engelstalig curriculum schaadt de kwaliteit van het onderwijs. Uitgangspunt van de WHW is dat de Nederlandse taal de voertaal is. In de Gedragscode van de Universiteit Leiden wordt dan ook genoemd dat het afwijken van het Nederlands functioneel en noodzakelijk moet zijn.

Uitspraak
21-526
Blad 3/14

Appellante volgt de masteropleiding [X] met als doel om [X] te worden en werkzaam te zijn in een Nederlandstalig gebied. Deze masteropleiding wordt alleen in het Engels gegeven. Voor de uitoefening van het vak is het niet nodig dat zij de Engelse taal goed beheerst. Het is volgens haar niet de bedoeling dat zij wordt getest op haar kennis en omgang met de Engelse taal, maar op de kennis en inzicht van [X]. Dat zij gezien haar handicap dan zou moeten uitwijken naar een andere universiteit, vindt zij in strijd met de Wet Gelijke Behandeling op grond van Handicap en chronische ziekte. Het enkele gebruik van een woordenboek (met extra opzoektijd) is volgens haar slechts een geringe inspanning voor de verweerder.

Ter zitting heeft appellante aangegeven dat de door verweerder aangeboden voorleessoftware de achterstand die zij door haar [X] ervaart in lezen en taal, niet compenseert. De software helpt haar niet om een tentamenvraag beter te kunnen begrijpen. Bij de hoorcolleges werd door de docenten rekening gehouden met haar beperkingen, zodat zij daar veel minder last van had. Bij de tentamens gaat het vooral ook om de tijdsdruk in het opschrijven of begrijpen.

2 – Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft aan appellante in het kader van een minnelijke schikking aangeboden:

- gebruik van voorleessoftware bij tentamens;
- docenten expliciet te instrueren om taalfouten die de begrijpelijkheid niet verhinderen te negeren;
- 20 Minuten per uur extra tijd voor het maken van tentamens.

Verweerder blijft bij het besluit om de gevraagde voorzieningen niet toe te staan, omdat in artikel 2.8.1 van de OER is bepaald dat de opleiding in de Engelse taal (instructie en examinering) wordt gegeven. De eindtermen van de opleiding zijn niet alleen afgestemd op de vereisten in de [X], maar ook op de vereisten voor een carrière als [X]. Verweerder legt de nadruk op het [X] van de opleiding en de daaruit voortvloeiende noodzaak om de Engelse taal ook voldoende te kunnen begrijpen en produceren. Grondslag hiervoor zijn de leerdoelen 14 en 15 geformuleerd in artikel 2.3.4 van de OER en artikel 4.1 van de *Leiden University code of conduct on language of instruction*. Een opleiding met uitsluitend Engels als voertaal heeft als gevolg dat ook de examinering in het Engels plaatsvindt.

Appellante heeft bewust gekozen voor een Engelstalige masteropleiding. Zij had ook kunnen kiezen voor een Nederlandstalige opleiding [X] in Amsterdam, Tilburg, Rotterdam of Utrecht. Bij de Nederlands-talige bachelor heeft verweerder appellante wél toegestaan om een woordenboek te gebruiken.

Uitspraak

21-526

Blad 4/14

Ter zitting is namens verweerder aangegeven dat er op zich begrip is voor de [X] en de beperkingen die appellante daarvan ondervindt. De opleiding bestaat uit een wetenschappelijke component en een praktijk-component. Voor de wetenschappelijke component is het Engels een vereiste. Verweerder heeft appellante een alternatieve voorziening aangeboden, die volgens verweerder verantwoord is. Het gebruik van een woordenboek vindt verweerder niet verantwoord. In een woordenboek staat meestal meer informatie dan de enkele vertaling van een woord. Daarmee wordt niet voldaan aan de eindtermen van de opleiding en de eindkwaliteiten van de tentamens. Verweerder wil ook precedentwerking voorkomen bij het maken van tentamens in de eigen taal. Het is bij de tentamens niet nodig om een wetenschappelijk betoog te schrijven, maar om de tentamenvragen te begrijpen. Daaraan kan worden tegemoet gekomen met de voorleessoftware.

Volgens verweerder heeft zo'n 90% van de studenten moeite met de tentamens in het Engels. Het jargon maakt vaak deel uit van de vraag en gebruikmaking van een woordenboek zou daarbij een voordeel kunnen opleveren. Dit is in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

In artikel 4.3.5 van de OER wordt een uitzondering gemaakt voor bijvoorbeeld keuzevakken, die over een Nederlands onderwerp gaan. Dan bestaat er geen toegevoegde waarde om hiervoor over te schakelen naar het Engels. In de huidige standaard worden wetenschappelijke publicaties in het Nederlands niet erkend.

3 – Relevante regelgeving

De relevante regelgeving is opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

4 – De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Tussen partijen is niet in geschil dat de masteropleiding [X] die appellante volgt een Engelstalige opleiding is. Dit houdt in dat het onderwijs van de opleiding in het Engels plaatsvindt en dat de tentamens ook in het Engels worden afgenomen. Evenmin is tussen partijen in geschil dat studenten die voldoen aan de door de opleiding in de OER gestelde voorwaarden om voor toelating tot de opleiding in aanmerking te komen, voldoende taalvaardig in het Engels zijn om aan het onderwijs en de tentamens deel te kunnen nemen.

Uitspraak

21-526

Blad 5/14

Nu appellante, naar tussen partijen niet in geschil is, beschikt over een [X]-diploma voldoet zij wat betreft de actieve en passieve beheersing van het Engels niet alleen aan de eisen om aan de opleiding te beginnen, maar ook aan de eisen om de opleiding af te kunnen ronden.

Het geschil is beperkt tot de vraag of verweerder terecht heeft geweigerd appellante toe te staan bij het maken van tentamens gebruik te maken van de door de studentendecanen geadviseerde voorzieningen, omdat daardoor de eindtermen van de opleiding in gevaar zouden komen.

Het geschil gaat uitdrukkelijk niet over de vraag of terecht is besloten dat de opleiding een Engelstalige opleiding is. Dat betekent dat studenten die geen handicap of chronische ziekte hebben op grond waarvan zij behoefte hebben aan voorzieningen aan deze uitspraak geen rechten kunnen ontleen in een andere taal dan het Engels aan het onderwijs of tentamens deel te nemen, de door het faculteitsbestuur en verweerder al gehanteerde uitzonderingen uiteraard daargelaten.

Het College stelt voorop dat uitgangspunt van het College van Bestuur van deze universiteit is dat studenten met een handicap of chronische ziekte zoveel als mogelijk in de gelegenheid wordt gesteld aan het onderwijs en de tentamens van alle binnen de universiteit aangeboden opleidingen deel te nemen. Het hebben van een handicap of chronische ziekte mag geen reden zijn om een opleiding niet af te kunnen ronden. Dit betekent onder meer dat aan studenten met een handicap of chronische ziekte de gelegenheid wordt geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele handicap of chronische ziekte aangepaste wijze af te leggen. Dit is nader uitgewerkt in het Protocol studeren met een functiebeperking (Protocol) en vergelijkbare eisen volgen uit de door appellante genoemde Wet Gelijke Behandeling op grond van Handicap en chronische ziekte (WGBH).

Het is aan verweerder dit te faciliteren en erop toe te zien dat de door haar aangewezen examinatoren zich houden aan de faciliteiten die aan deze studenten zijn geboden.

De beoordeling welke voorzieningen een student met een handicap of chronische ziekte nodig heeft om effectief aan het onderwijs en tentaminering deel te kunnen nemen, is door het College van Bestuur echter niet opgedragen aan verweerder, maar aan de studentendecanen van [X], die daarover een – dwingend – advies uitbrengen aan de examencommissie. Verweerder dient ervan uit te gaan dat de

Uitspraak
21-526
Blad 6/14

studentendecanen bij het uitbrengen van het advies er oog voor hebben gehad dat de geadviseerde voorzieningen voldoen aan de in het Protocol studeren met een functiebeperking in lijn met de WGBH gestelde randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden zijn:

1. de aanpassing moet daadwerkelijk een belemmering wegnemen;
2. de aanpassing moet noodzakelijk zijn, dat wil zeggen dat het niet mogelijk is om het probleem op een andere manier op te lossen;
3. de aanpassing mag voor de instelling niet te duur zijn of te veel inspanningen kosten.

Mocht verweerder in voorkomend geval van mening zijn dat de studenten-decaan een mogelijkheid over het hoofd heeft gezien waarmee het probleem op een andere manier kan worden opgelost, dient verweerder hierover contact op te nemen met de studentendecaan om te zien of die de inschatting van verweerder deelt. Het staat verweerder niet vrij een andere voorziening toe te kennen dan door de studentendecaan in eerste instantie geadviseerd, zonder een positief advies van de studentendecaan. Dit zou anders kunnen zijn als de betreffende student uitdrukkelijk instemt met het door de examencommissie voorgestelde alternatief.

Verweerder kan alleen weigeren een door de studentendecaan geadviseerde voorziening toe te kennen, als hij van oordeel is dat door het gebruik van de door de studentendecanen geadviseerde voorzieningen het niveau van het onderwijs of de moeilijkheidsgraad van een tentamen zodanig lager wordt dat daarmee de eindtermen van de opleiding in gevaar komen. Ook een student met een handicap of chronische ziekte zal immers onverkort aan die eindtermen moeten voldoen om de opleiding met goed gevolg af te kunnen ronden en in aanmerking te komen voor het getuigschrift. In dat geval mag van verweerder worden verwacht dat hij niet volstaat met het gemotiveerd afwijzen van de door de studentendecanen geadviseerde voorzieningen, maar pro actief contact zoekt met de studentendecanen om te bezien hoe de student met inachtneming van zijn handicap of chronische ziekte én de eindtermen van de opleiding wél kan worden gefaciliteerd.

Voorop zij gesteld dat appellante welbewust heeft gekozen voor een masteropleiding waarvan het onderwijs in het Engels wordt gegeven en de tentamens in het Engels worden afgenomen. In dit licht bezien zou het te ver gaan als zij na toelating tot die opleiding zou vragen dat de opleiding aan haar in het Nederlands wordt aangeboden en dat de tentamens in het Nederlands zouden worden afgenomen. Dit is echter niet wat appellante heeft gevraagd en door de

**Uitspraak
21-526**

Blad 7/14

studentendecaan is geadviseerd. Het advies van de studentendecaan is 'slechts' om appellante in verband met haar [X]:

- toe te staan om tijdens de tentamens, waarbij de vragen in de Engelse taal worden gesteld gebruik te maken van een Engels/Nederlands woordenboek;
- per uur tentamentijd 20 minuten extra tijd te geven om het tentamen te maken;
- toe te staan tentamenvragen in het Nederlands te beantwoorden voor onderwijseenheden waarbij de beoordelende docent de Nederlandse taal beheerst.

Verweerder is bereid om appellante per uur tentamentijd 20 minuten extra tijd te geven om het tentamen te maken. De andere door de studentendecaan geadviseerde voorziening heeft verweerder afgewezen omdat daardoor de eindtermen van de opleiding in gevaar komen. Als alternatief heeft verweerder appellante aangeboden bij tentamens voorleessoftware te gebruiken en docenten expliciet te instrueren om taalfouten die de begrijpelijkheid niet verhinderen te negeren.

Voorop dient te worden gesteld dat de eindtermen van de opleiding geen nadere eisen stellen aan de mate waarin een student na afronding van de opleiding het Engelse actief en passief dient te beheersen. Dat is overigens niet vreemd, gegeven dat het curriculum van de opleiding geen taalvaardigheids- of taalverwervingsvakken kent en taalvaardigheid en taalverwerving dus ook geen deel uitmaakt (of zelfs mag uitmaken) van de opleiding. Elke student die voldoet aan de in de OER gestelde toelatings-voorwaarden wat betreft het Engels wordt vermoed die taal voldoende te beheersen om aan het onderwijs en de tentamens van opleiding deel te kunnen nemen. Het is niet aan verweerder, dan wel de door verweerder aangewezen examinatoren te toetsen of dat daadwerkelijk het geval is.

Verweerder stelt op zichzelf terecht dat tot de eindtermen van de opleiding wél behoren: "The ability to report in a clear manner on the result of one's own research in the field of [X], in accordance with the [X] standards" en "The learning skills required to be able to follow post-master's professional training of a PhD training of a largely self-determined or autonomous nature."

Mede gezien wat hiervoor is overwogen over het ontbreken van taalvaardigheids- of taalverwervingsonderwijs in de opleiding én het rechtsvermoeden dat een student met een [X]-diploma het Engels voldoende beheerst, valt niet in te zien dat het toekennen van de door de studentendecaan geadviseerde voorzieningen het door appellante behalen van deze eindtermen in gevaar brengt. Daarbij is

Uitspraak
21-526
Blad 8/14

mede van belang dat de genoemde eindtermen vooral zien op praktische en academische vaardigheden waarover appellant na afronding dient te beschikken en die geen verband houden met taalvaardigheid in het Engels of welke andere taal ook. Dat wordt verwezen naar de "A.P.A. standards, maakt dit niet anders, aangezien dit alleen ziet op een specifieke manier van bronvermelding voor het schrijven van wetenschappelijke artikelen, dissertaties en papers op academisch niveau en niet op het – dwingende – gebruik van het Engels bij het schrijven daarvan.

Voor zover verweerder (ook) beoogt te stellen dat als de geadviseerde voorzieningen voor appellante noodzakelijk zijn om de opleiding af te kunnen ronden het de vraag is of een wetenschappelijke carrière van appellante op het gebied van de [X], waartoe de opleiding mede opleidt, reëel is, kan het College zich die twijfel op zichzelf voorstellen. Zoals verweerder onbestreden heeft opgemerkt, is binnen de [X] wat betreft de wetenschap het Engels in woord en geschrift de voertaal. Dat laat echter onverlet dat de opleiding uitdrukkelijk ook opleidt tot het in de praktijk werkzaam zijn als [X], waarvoor dat niet geldt. Het enkele feit dat wellicht twijfel bestaat of een academische carrière voor appellante passend is, kan er dan ook niet toe leiden dat haar voorzieningen waarop zij volgens de studentendecaan op grond van haar [X] aanspraak heeft, worden onthouden.

Uit het voorgaande volgt dat verweerder onvoldoende heeft gemotiveerd dat het toekennen van de door de studentendecaan geadviseerde voorzieningen het door appellante voldoen aan de eindtermen van de opleiding in gevaar brengt. Overigens vermag het College ook niet in te zien dat dat het geval is. De door verweerder ter zitting gegeven toelichting overtuigde niet.

De stelling van verweerder dat het gebruik van spraaksoftware een alternatief vormt voor het gebruik van een woordenboek en het in het Nederlands mogen beantwoorden van tentamenvragen voor zover desbetreffende docent het Nederlands beheerst, volgt het College niet. De beoordeling of een bepaalde voorziening voor appellante geschikt is, is niet aan verweerder, maar aan de studentendecaan. Het College heeft geen advies van de studentendecaan aangetroffen waarin hij zich – alsnog – heeft vereenzelvigd met de voorzieningen die verweerder wél wil toekennen, waaronder het gebruik van spraaksoftware.

Voor zover verweerder zicht op het standpunt zou stellen dat de gevraagde voorzieningen niet noodzakelijk zijn omdat appellante op redelijke afstand van Leiden een masteropleiding [X] in het Nederlands of tweetalig kan volgen, volgt het College verweerder hierin niet. Ook studenten met een handicap of

Uitspraak
21-526
Blad 9/14

chronische ziekte hebben het recht vrijelijk te kiezen waar zij willen studeren, mits zij aan de toelatingseisen voor de opleiding voldoen. Het is vervolgens aan de opleiding waarop de keuze van de student is gevallen dat binnen de grenzen van de WGBH te faciliteren.

Verweerder heeft zich tenslotte ook niet op het standpunt gesteld dat het toekennen van de geadviseerde voorzieningen voor de opleiding een onevenredige inspanning vergt. Door toch te weigeren de geadviseerde voorzieningen toe te kennen, heeft verweerder in strijd met de WGBH, het Protocol en de OER gehandeld.

Dit betekent dat het administratief beroep gegrond is en het bestreden besluit moet worden vernietigd. Het College zal verweerder opdragen binnen twee weken na verzending van deze uitspraak de door de studentendecaan geadviseerde voorzieningen toe te kennen voor de hele masteropleiding van appellante. Dit betekent dat de cijfers van tentamens waaraan appellante in afwachting van deze uitspraak heeft deelgenomen en waarbij zij gebruik mocht maken van – bijvoorbeeld – het woordenboek alsnog moeten worden vrijgegeven en moeten worden geregistreerd. Mocht verweerder van mening zijn dat voor bepaalde onderwijseenheden deze voorzieningen niet voldoen aan de in het Protocol gestelde randvoorwaarden, staat het hem vrij zich te verstaan met de studentendecaan of andere voorzieningen wellicht niet ook mogelijk zijn.

**Uitspraak
21-526**

Blad 10/14

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het besluit van 11 oktober 2021;
- III. gelast verweerder binnen twee weken na verzending van deze uitspraak aan appellante de door de studentendecaan geadviseerde voorzieningen voor de duur van de opleiding toe te kennen en een afschrift van dat besluit aan het College en de studentendecaan toe te sturen;
- IV. verstaat dat de secretaris van het College een afschrift van deze uitspraak aan de studentendecaan stuurt.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit: mr. O. van Loon (voorzitter), dr. J.J. Nijland, dr. K. van Beerden, M.C. Klink MJur (Oxon.) BA en F.T. van Wetten (leden), in aanwezigheid van de secretaris van het College, mr. I.L. Schretlen.

mr. O. van Loon
voorzitter

mr. I.L. Schretlen
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op:

**Uitspraak
21-526**

Blad 11/14

Bijlage – Relevante regelgeving

In de Onderwijs- en Examenregeling van de masteropleiding [X] 2021-2022 (hierna “OER”) is, voor zover hier van belang, vermeld:

Article 2.1 Objectives of the programme

The programme has the following objectives:

- to gain specialised knowledge, skills and understanding of the field of [X] (art. 2.3);
- academic training (art. 2.3);
- preparation for further studies; in particular post master’s level education in [X] (art. 2.3);
- preparation for a career in the field of [X] or a career where a master’s degree in [X] is conducive (art. 2.3).

2.3.4 [X]

a. Knowledge and Understanding

1. Specialised knowledge of theories in [X] concerning the aetiology and persistence of [X] and [X];
2. Knowledge of assessment and [X] procedures and techniques;
3. Specialised knowledge with respect to evidence-based [X] in cases of [X] and [X];
4. Knowledge of research methods in the field of [X];
5. Knowledge (from the perspective of [X]) of legal and ethical issues in the [X] sector and the organisation of the [X] sector.

b. Applying Knowledge and Understanding

6. The ability to carry out academic research in the field of [X], as well as to evaluate the merits of existing research in this field;
7. The ability to carry out basic level [X] and write a [X] report on the findings;
8. Basic [X];
9. The skills required to perform [X] (or parts thereof) at an elementary level.

c. Judgement

10. In the context of diagnosis and treatment and in academic research situations, professional conduct will be assessed in the obligatory components in which relevant aspects of professional conduct can be observed, discussed and assessed. Professional conduct will be assessed on the basis of the student’s observable behaviour and reflection on this behaviour, with regard to the student’s future professional practice as a [X] and to the [X] ([X]) professional code. This involves

**Uitspraak
21-526**

Blad 12/14

the following aspects: handling tasks/work, relating to others, relating to oneself, and the student's reflection on these aspects.

11. The ability to reflect critically on the ethical aspects of professional conduct; the ability to reflect on the consequences of one's own actions for [X], [X] and [X];

12. An awareness of one's ability and willingness to reflect on one's own limitations and the ability to judge correctly at which point to refrain from action or appeal to the expertise of colleagues in the profession.

d. Communication

13. The ability to communicate the results of [X] and [X] in a clear manner to [X];

14. The ability to report in a clear manner on the results of one's own research in the field of [X], in accordance with the [X] standards.

e. Learning Skills

15. The learning skills required to be able to follow post-master's professional training or a PhD training of a largely [X].

2.8.1 Subject to the Code of Conduct on the Language of Instruction and Examination,⁵ the language in which the instruction is given is English, and the language in which the examinations and final examinations are held is: English . Students are expected to have an adequate command of the language(s) of instruction and examination in the programme, in accordance with the requirements stated in Article 5.2.3. As appropriate, the Faculty publishes OER in English for English-taught programmes.

2.8.2 Contrary to Article 2.8.1, in individual cases the Board of Examiners can permit the student to write the final thesis in another language, in accordance with the Guideline on Language Policy.

Article 6.5 Disability or chronic medical condition Where possible, students with a disability or chronic medical condition are given the opportunity to adjust their study programme to the limitations resulting from their disability or chronic medical condition. The study programme can be adjusted to the individual disability or chronic medical condition of the student in question, but this must not affect the quality or level of difficulty of the components or the final examination curriculum itself. 1

In de Wet Gelijke Behandeling op grond van handicap of chronische ziekte en de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) is voor de instelling de verplichting opgenomen om het onderwijs en de toetsvormen zoveel

Uitspraak
21-526
Blad 13/14

mogelijk aan te passen aan de aard van de handicap mits dit geen onredelijke inspanning vereist van de instelling.

In artikel 3 van de Wet Gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte is bepaald dat het verbod van onderscheid niet geldt niet indien:

- a. het onderscheid noodzakelijk is ter bescherming van de veiligheid en de gezondheid;
- b. het onderscheid een regeling, norm of praktijk betreft die tot doel heeft specifieke voorzieningen en faciliteiten te creëren of in stand te houden ten behoeve van personen met een handicap of chronische ziekte;
- c. het onderscheid een specifieke maatregel betreft die tot doel heeft personen met een handicap of chronische ziekte een bevoorrechte positie toe te kennen ten einde feitelijke nadelen verband houdende met de gronden handicap of chronische ziekte op te heffen of te verminderen en het onderscheid in een redelijke verhouding staat tot dat doel.

In het Protocol studeren met een functiebeperking van 29 mei 2012 is – voor zover relevant – het volgende bepaald:

Verantwoordelijkheden [X]/studentendecaan

De studentendecaan adviseert, op basis van de intake en in samenspraak met de student, aan de examencommissie van de opleiding van de desbetreffende student over de mogelijk te treffen aanpassingen en te bieden voorzieningen. De studentendecaan geeft aan welke voorzieningen noodzakelijk, geschikt en gewenst zijn om een studeerbaar programma te realiseren voor de betreffende student. De voorzieningen kunnen zowel materieel (onder meer toegankelijkheid gebouwen, voorzieningen op gebied van ICT, buddy's) als immaterieel (onder meer alternatieve toets- of tentamenvormen, flexibiliteit wat betreft de aanwezigheidsplicht bij werkgroepen, verlenging van de inlevertermijn van werkstukken) zijn. De noodzakelijk geachte voorzieningen worden vastgelegd in een - dwingend - advies van [X]. De studentendecaan begeleidt de student, indien nodig, bij het opstellen en indienen van zijn aanvraag voor de gewenste voorzieningen(en). De studentendecaan stelt richtlijnen op en adviseert de opleidingen, examencommissies, docenten of, indien nodig, het Expertisecentrum Vastgoed bij het hanteren daarvan in het kader van de bij de universiteit ingeschreven studenten met een functiebeperking. De studentendecaan adviseert de student over de mogelijke bijzondere financiële regelingen die van toepassing kunnen zijn en ondersteunt bij de realisatie van de financiering van de te treffen voorzieningen. De studentendecaan fungeert namens [X] als contactpersoon voor de examencommissie van de opleiding van de student met een functiebeperking. De studentendecaan bewaakt de gemaakte afspraken en legt deze vast in het

Uitspraak
21-526
Blad 14/14

dossier van de student. De studentendeccaan evalueert minimaal eenmaal per jaar met de student de voorzieningen op verzoek van de student. De studentendeccaan bemiddelt bij geschillen.

Verantwoordelijkheden student

De student maakt het tijdig aan [X] kenbaar indien hij meent recht te hebben op voorzieningen vanwege een functiebeperking. Dit kan bij aanvang van de studie dan wel tijdens de opleiding als de functiebeperking dan ontstaat. Met behulp (indien nodig) van [X] stelt de student een schriftelijke aanvraag op. De aanvraag vergezeld van het advies van [X] wordt door de student ondertekend en ingediend bij de examencommissie van zijn opleiding of indien van toepassing bij de door de examencommissie gemandateerde de studieadviseur. De student draagt zorg voor een erkende verklaring betreffende zijn functiebeperking, in geval van dyslexie of dyscalculie van een door het ministerie OC&W erkende instelling. De student geeft veranderingen in zijn situatie zo spoedig mogelijk door aan [X] en meldt zich tijdig als hij denkt nieuwe voorzieningen nodig te hebben. De student onderhoudt regelmatig contact met [X] over de uitvoering van de getroffen voorziening. De student meldt klachten over de te realiseren voorzieningen tijdig bij [X].